

РЕШЕНИЕ

№ 371

гр. София, 24.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XVII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 13.01.2023 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Ирина Кюртева

**ЧЛЕНОВЕ: Владимир Николов
Красимира Проданова**

при участието на секретаря Елица Делчева и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **9775** по описа за **2022** година докладвано от съдия Владимир Николов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 285, ал. 1 от ЗИНЗС, вр. чл. 208 и сл. от АПК.

С Решение № 4740 / 11. 07. 2022 г. по адм. д. № 5347 / 2020 г. по описа на АССГ, 65 състав, е осъдена Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ да заплати на М. М. С., ЕГН [ЕГН], сумата от 700 лева, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди от преживяно унижително и недостойно отношение, вследствие нарушения на чл. 3 от ЗИНЗС за периода от 16.08.2019г. до 15.10.2019г. по време на престоя му в Следствения арест в [населено място], [улица], като е отхвърлен иска за горницата над тази сума до пълния предявен размер от 50 000 лв. С Решение № 5418 / 08. 09. 2022 г. е допълнено постановеното по адм. д. № 5347 / 2020 г. Решение № 4740 / 11. 07. 2022 г., като е осъдена ГДИН да заплати и законната лихва върху присъденото обезщетение от 15. 10. 2019 г. до окончателното изплащане на главницата.

Срещу така постановеното решение, е постъпила касационна жалба от пълномощник на ГДИН, в която се моли решението да бъде отменено, в частта, в която е уважен иска, като неправилно поради нарушение на материалния закон и необосновано. Излагат се доводи, че не са налице елементите на фактическия състав на чл.284 от ЗИНЗС – бездействие от страна на специализираната администрация за осигуряване на нормални условия за пребиваване в ареста. Моли съда да отмени решение в

обжалваната част и и вместо него, да постанови друго по същество, с което да отхвърли иска. Алтернативно моли за намаляване на размера на обезщетението за неимуществени вреди. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

По делото е постъпила и касационна жалба от М. М. С., с искане за отмяната му в частта, в която е отхвърлен иска против ГДИН до пълния предявен размер от 50 000 лв. Сочи се, че при установено от съдебния състав бездействие на администрацията, в решението не се обосновава приложимостта на чл. 52 от ЗЗД за присъждането на справедливо обезщетение.

В съдебно заседание касационният жалбоподател – ГДИН, чрез писмено становище на процесуалния си представител, поддържа подадената касационна жалба по изложените в нея съображения. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Касаторът - М. С., поддържа подадената касационна жалба. Оспорва касационната жалба на ГДИН. Представя писмена защита.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на касационната жалба на М. С. и основателност на касационната жалба на ГДИН.

Административен съд София – град, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационните жалби са подадени в срока по чл. 211, ал. 1 АПК, от надлежни страни, които има право и интерес от обжалването, поради което са процесуално допустими и следва да бъде разгледани по същество.

Разгледана по същество и двете касационни жалби са НЕОСНОВАТЕЛНИ.

Пред настоящата инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства, свързани с касационните основания.

Делото е образувано по искова молба подадена от М. М. С., ЕГН [ЕГН], от [населено място], против Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, с искане за заплащане на обезщетение в размер на 50 000 лв. за причинени неимуществени вреди, изразяващи се в стрес, психически тормоз, психическа потиснатост и отчаяние, претърпени болки в крайниците, причинени от лошите битови условия, лоша хигиена, неприятни миризми, липса на поддръжка, липса на разходки на открито и отказ от лечение за болестта му „диабетна полиневропатия“ в периода от 16. 08. 2019 г. до 15. 10. 2019 г., когато е бил задържан под стража в арест, намиращ се в [населено място], [улица].

С Решение № 4740 / 11. 07. 2022 г. по адм. д. № 5347 / 2020 г. по описа на АССГ, 65 състав, е приел за частично основателен така предявения иск и е осъдил ГДИН да заплати на М. М. С. обезщетение в размер на 700 лв. за причинени му неимуществени вреди за посочения период, като е отхвърлил иска до претендирания размер от 50 000 лв. С Решение № 4740 / 11. 07. 2022 г., е допълнено постановеното по делото решение, като е осъдена ГДИН да заплати и законната лихва върху присъденото обезщетение от 15. 10. 2019 г. до окончателното изплащане на обезщетението.

Настоящата касационна инстанция изцяло споделя доводите на първоинстанционния съд, поради което не е необходимо да ги преповтаря съгласно чл. 221, ал. 2 от АПК.

В хода на първоинстанционното производство, на базата на представени писмени справки от ответника и заключението на приетата СТЕ е установено, че през исковия период М. М. С. е пребивавал в арестно помещение № 3 и № 11, на пети етаж, на сградата в [населено място], [улица], като ищецът е имал на разположение по-малко

от 3 кв.м. жилищна площ.

Освен това е прието с оспореното решение, че санитарният възел не е отделен с плътна стена и врата от помещението и не позволява уединение.

Посочено е също така, че неудобствата и страданията, с които е съпроводено задържането на М. М. С. надминават необходимото за изпълнението му, поради което е осъден ответника да заплати обезщетение за исковия период в размер на 700 лв.

С касационната жалба на ГДИН се иска отмяна на решението в осъдителната част, като се твърди, че неправилно от страна на съда е прието, че от разполагаемата жилищна площ е следвало да се изключи мебелировката.

По отношение на фактора пренаселеност, настоящата касационна инстанция взе предвид решението по делото Н. и други срещу България, според което, ако затворниците имат на разположение по-малко от три квадратни метра жилищна площ, пренаселеността трябва да се счита за толкова тежка, че да доведе само по себе си, независимо от други фактори, до нарушение на чл. 3 от Конвенцията. В оценката на наличното пространство трябва да се вземе предвид пространството, заемано от мебели и обзавеждане в килията. Дори и пренаселеността да не е толкова сериозна, че да представлява сама по себе си нарушение на чл. 3 от Конвенцията, тя все пак може да доведе до нарушение на тази разпоредба, ако се комбинира с други аспекти на условията на задържане - като например липса на уединение при използване на тоалетната, лоша вентилация, липса на достъп на естествена светлина и свеж въздух, липса на подходящо отопление или липса на основна хигиена - това води до ниво на страдание, което надвишава това, присъщо на задържането .“

Видно е в конкретния случай, първоинстанционния съд е отчетел всички тези фактори, поради което правилно е определено сумарно обезщетение.

В тази връзка са неоснователни доводите в касационната жалба на ГДИН, че наличието на санитарен възел, който не е отделен с плътна стена е с цел предотвратяване на самоубийства, тъй като администрацията на затворите следва с други средства да сведе тази възможност до минимум, а в същото време да осигури достатъчно уединение на лишените от свобода при ползването на санитарния възел.

Неоснователни са и доводите, че след като ищецът е престоял само два месеца в ареста, не са засегнати в голяма степен неговите права, тъй като този период не е никак малък при положение, че се касае за основни права свързани с човешкото достойнство и самоуважение.

По отношение на касационната жалба на М. С..

Основния довод е свързан с размера на присъденото обезщетение, като според С. присъдените 700 лв. за исковия период от 2 месеца се равняват на 11,47 лв. на ден, което било направо подигравка.

В редица решения на ЕСПЧ обаче се приема, че обезщетение присъдено от националния съд, което се равнява на 4 евро на ден или на 30% от присъждането на ЕСПЧ при сходни обстоятелства, не поставя под съмнение ефективността на производството за обезщетяване на вредите от поставяне в лоши условия на задържане. Едновременно с това в повечето случаи такава обезщетение би било достатъчно, за да обезщети вредите, произтичащи от нарушение на забраната за поставяне в лоши условия на задържане по смисъла на чл. 3 от Конвенцията.

Доколкото ищецът сам сочи, че присъденото му обезщетение се равнява на 11,47 лв. на ден, то същото е съобразено с действително претърпените вреди и надлежно ги репарира.

Касационната инстанция намира за неоснователна претенцията на С. за присъждане на обезщетение поради неосигурена възможност за разходка, тъй като както правилно е установил и първоинстанционния съд, ищецът сам се отказал в повечето пъти от тази разходка, за което са попълнени декларации. В тази връзка са неоснователни доводите, че разходката не била на открито и нямало достатъчно място за това, поради което С. предпочитал да се разхожда в килията. Видно от представените от ответника справки, са изградени общо 7 помещения за разходка на открито, като същите имат поставени отгоре плоскости, което не позволяват прехвърлянето на неразрешени предмети, а точния брой на разхождащите зависи от индивидуалните желания, но са съобразени с размера на помещенията.

Неоснователни са и доводите на С. свързани с неосигурено лечение на диабетна полиневропатия, тъй като както правилно сочи и първостепенния съд, на ищеца редовно е осигурявано медицинско обслужване, съобразно заявените оплаквания. Видно е, че представения амбулаторен лист № 2183, в който е описана тази диагноза е от 17. 10. 2019 г., т.е. след освобождаването на С. от ареста и съответно след исковия период, поради което няма отношение към иска. Действително при първоначалния преглед С. е посочил, че страда от такова заболяване, но няма налична медицинска документация, която да го потвърждава. В същото време, видно от представените по делото документи, няма искане за преглед от специалист в тази област. Оплакванията му основно са били от високо кръвно, безсъние, коремни болки и болки в очите, за което са му били осигурени прегледи в тази връзка и лекарства за това.

Предвид липсата на други твърдения, представляващи касационни основания за отмяна на първоинстанционното решение и с оглед предмета на касационната проверка, настоящият състав счита, че решението следва да бъде оставено в сила, като законосъобразно и постановено при спазване на съдопроизводствените правила.

При този изход на спора, доколкото и двете касационни жалби са неоснователни, разноски по делото не се присъждат. Само за пълнота следва да се отбележи, че в хода на производство пред АССГ са направени разходи за експертизи, които са заплатени от бюджета на съда, но разноските не са възложени съобразно изхода на делото, поради което ще следва първоинстанционния съд да се произнесе по тези разноски.

По изложените съображения и на основание чл. 221, ал. 2, предл. I от АПК, вр. чл. 63в от ЗАНН, Административен съд София - град -XVII касационен състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 4740 / 11. 07. 2022 г., допълнено с Решение № 5418 / 08. 09. 2022 г. по адм. д. № 5347 / 2020 г. по описа на АССГ, 65 състав.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:
2.

ЧЛЕНОВЕ: 1.